

Олеся Шумська

ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛЮВИХ ПРОГРАМ В АСПЕКТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ

У статті розглянуто стан адміністративної реформи в Україні у світі подальшого економічного розвитку країни. Аналізуються проблеми нормативно-законодавчої бази стосовно органів державного управління, державної служби, економічних відносин. Пропонується застосування проектного підходу для реалізації стратегічних пріоритетів суспільного розвитку. Проектний підхід до реалізації стратегічних пріоритетів суспільного розвитку знаходить вияв у розробці та запровадженні національних проектів, які розглядаються автором як комплекс стратегічно орієнтованих заходів, спрямованих на комплексне вирішення найбільш актуальних завдань системної модернізації суспільства. Автор пропонує розробити певні законодавчі акти, обумовлені адміністративною реформою, які можуть призвести до позитивних системних змін в економіці країни.

Ключові слова: адміністративна реформа, державна служба, економічні відносини, законодавча база, проектний підхід, національний проект, державна цільова програма.

Постановка проблеми

Сучасний стан розвитку світової економіки, загроза нової глобальної фінансової кризи поставили перед Україною завдання щодо удосконалення системи державного управління як в масштабах всієї країни, так і на регіональному рівні. Про це свідчать публікації вітчизняних науковців, таких як В. Бакай, І. Пасічник, Г. Рябцев, С. Бондарюк, А. Полянська [1; 17; 3] та документи Світового банку [4; 12; 13; 14].

Зрозуміло, що виключно через активізацію реформування тільки галузевих економічних відносин, без змін більш масштабного інституційного характеру в державному управлінні неможливо отримати якісних змін у вітчизняній економіці. З огляду на це, потребує уваги питання системності реформ, урахування всіх чинників, що впливають на законодавче забезпечення як економічних відносин у державі, так і державного управління в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблеми реформування системи державного управління України відповідно до напрямків економічного розвитку та його нормативно-законодавчої бази багаторазово обговорювались та висвітлювались на нарадах, конференціях, семінарах, засіданнях «круглих столів» різних рівнів [10]. Також ці питання аналізуються вітчизняними науковцями та фахівцями-практиками у сфері державного управління, про що свідчать праці В. Бакуменка, Т. Безверхнюк, А. Гальчинського, Н. Гончарук, В. Мартиненка, Н. Нижник, В. Семиноженко та інших. Загальні проблеми економічного розвитку України та проблеми стосовно змін в адміністративній системі знайшли своє висвітлення у працях таких діячів та науковців, як С. Слухай, І. Цехановський [23].

Для належної реалізації заходів, передбачених Програмою економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка,

ефективна держава», передбачено істотне оновлення законодавства різної галузевої належності, що торкається значного кола питань щодо діяльності публічної адміністрації [9].

Система і правовий статус органів державного управління, правове регулювання державної служби, регулювання відносин між органами державного управління та громадянами забезпечуються, передусім, через адміністративно-правове регулювання і не можуть повноцінно комплексно урегулюватися господарським, цивільним, фінансовим тощо законодавством. З огляду на це, особливої актуальності набуває питання реалізації адміністративної реформи в Україні [8; 22; 18; 7; 11].

Адміністративна реформа в Україні розпочалася з прийняттям Конституції України 28 червня 1996 року. Знаковими актами, що визначили розвиток Адміністративної реформи, є: Указ Президента України від 2 жовтня 1997 року № 1089 «Про Положення про Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи» [20]; Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 «Про затвердження концепції адміністративної реформи в Україні» [19]; Концепція розвитку законодавства про державну службу (схвалена Указом Президента України від 5 січня 2005 року № 1 та її нова редакція від 20 лютого 2006 року №140) [21]; Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг (затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2006 року № 90) [16] та інші акти.

Усі ці документи окреслюють основні перспективи розвитку адміністративної реформи, але вони не встановлюють нові концептуальні підходи до її реалізації.

Виходячи з викладеного вище, встановлюємо мету даного дослідження. По-перше, потрібно визначити пріоритети законодавчих актів, що спрямовані на реалізацію адміністративної реформи. По-друге, потрібно визначити та, за потреби, розробити механізми законодавчого забезпечення адміністративної реформи. По-третє, потрібно конкретизувати положення Програми економічних реформ [9]. Практично всі напрями економічних реформ безпосередньо торкаються питання ефективності засадничого законодавчого регулювання у сфері державного управління.

Наступним завданням є розробка механізму ефективної реалізації економічних реформ, оскільки на сьогодні законодавче регулювання не забезпечує належного рівня взаємодії органів виконавчої влади, не встановлює принципи їх діяльності, не вирішує проблему політичного та адміністративного управління.

Об'єктом даної статті є проектний підхід до реалізації державно-цільових програм у світі адміністративної реформи.

Предметом дослідження є перебіг реалізації адміністративної реформи в Україні в аспекті проектного підходу до державних цільових програм.

Історичний аналіз реалізації адміністративної реформи в Україні свідчить про те, що однією з основних перешкод на шляху адміністративної реформи були проблеми управління вказаним процесом. Моделі організації здійснення адміністративної реформи, що переважно покладали функції управління на два центри (президента та уряд), призвели до розпорощення управлінських функцій щодо здійснення адміністративної реформи між різними суб'єктами, а також відсутності належної координації діяльності вказаних суб'єктів. Виходячи з цього, потребує вирішення завдання стосовно запровадження в Україні єдиного центру, що від-

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Мета

Вигляд основного матеріалу

повідав би за розробку та реалізацію адміністративної реформи. Найбільш оптимальним у даному випадку (за аналогією із запровадженням економічних реформ) є формування Комітету з адміністративної реформи.

Для ефективної реалізації Програми економічних реформ потрібна активізація заходів, передбачених адміністративною реформою, з визнанням засадничого, пріоритетного характеру нормативно-правових актів, передбачених адміністративною реформою порівняно з галузевими нормативними актами, а також формуванням дієвої моделі управління адміністративною реформою в Україні [15].

Забезпечення максимальної цілеспрямованості та ефективності перетворень потребує застосування проектних підходів, які дозволяють досягти між секторальної концентрації зусиль та ресурсів навколо визначених функціональних завдань. Проектний підхід дає змогу забезпечити пріоритетність стратегічних інтересів суспільства стосовно інтересів та потреб, які диктуються повсякденною політикою. Досягнення в рамках проектів визначеності й прогнозованості державної політики створює підґрунтя для здійснення злагоджених дій держави та бізнесу в напрямку реалізації суспільно значущих завдань розвитку.

Проектний підхід до реалізації стратегічних пріоритетів суспільного розвитку знаходить вияв у розробці та запровадженні «національних проектів», які розглядаються як комплекс стратегічно орієнтованих заходів, спрямованих на комплексне вирішення найбільш актуальних завдань системної модернізації суспільства.

Слушною здається думка про необхідність запровадження особливого «конструкту» – національного проекту – для забезпечення довгострокового обрису планування й розвитку соціально-економічної системи, який обумовлює потребу подолання недовіри звичайного інструментарію державного управління, що, будучи ефективним при вирішенні поточних завдань, втрачає дієздатність у стратегічному вимірі [див., наприклад, 5].

Сучасний міжнародний досвід свідчить, що здійснення державної програми щодо національних проектів вимагає різноманітних підходів до вибору цілей та засобів їх реалізації, менеджменту й моніторингу їх виконання. Національний проект є міжгалузеву складовою державної національної програми. Він виступає як інвестиційний проект, що поєднує зусилля держави, бізнесу й громадськості для реалізації пріоритетних цілей і завдань.

Спираючись на розглянутий світовий досвід та завдання стратегічного реформування в Україні, видається можливим виокремити основні критерії відбору національних проектів.

До них належать:

- системність впливу на економіку, який полягає у підвищенні рівня конкурентоспроможності, стимулюванні економічного зростання, наявності значного міжгалузевого мультиплікатора, сприяння зміцненню макроекономічної стабільності;
- довгостроковість реалізації та тривалість досягнутого ефекту;
- соціальна резонансність: відчутність результатів проекту для поліпшення якості життя значного прошарку громадян;
- орієнтованість на модернізацію економічної, соціальної, правової систем, що вимагатиме досягнення цілей проекту через здійснення необхідних реформ у зазначених сферах;
- сприяння капіталізації та використанню вітчизняного ресурсу, що обумовлює орієнтацію проекту

на зміцнення національної економічної незалежності, забезпечує його відносну автономність щодо коливань світової економічної кон'юнктури;

- наявність широких можливостей інтеграції в рамках реалізації проекту зусиль держави і бізнесу, що потребує наявності потенціалу комерційної привабливості проекту.

Виходячи з вищенаведеного, очевидно, що джерелом ресурсів для реалізації національних проектів має бути поєднання безпосереднього витрачання бюджетних коштів та залучення коштів приватних вітчизняних та іноземних інвесторів на підґрунті відповідної заохочувальної та інформаційно-методичної політики держави, а також ймовірне залучення коштів міжнародних організацій, призначених на підтримку структурних реформ в Україні.

Виокремлення переліку національних проектів створює підґрунтя для інвентаризації та структурування наявних державних програм з метою уникнення дублювання та посилення їх дієвості. Тобто визначення національного проекту ідентичне визначенню державної цільової програми. Державна цільова програма – це комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, здійснюється з використанням коштів державного бюджету України та узгоджені за строками виконання, складом виконавців, ресурсним забезпеченням [6; 2, с. 160].

Разом з низкою проблем практичного плану, пов'язаних із функціонуванням державних цільових програм, вагому частину займають правові. Правове регулювання державних цільових програм має багато недоліків законодавчого плану, які, у свою чергу, призводять до неналежної реалізації практичної сторони програм. Це пояснюється тим, що норми самого Закону України «Про державні цільові програми» не передбачають визнання виняткового значення державних цільових програм для вирішення нагальних проблем державотворення. Так, поняття «найважливіші проблеми», що міститься у дефініції «державна цільова програма» (ч. 1 ст. 1), є оціночною категорією, тому належне застосування цієї норми є ускладненим процесом [6]. В ньому відсутні статті щодо державної статистичної звітності про хід виконання державних цільових програм (ДЦП); відсутня стаття щодо мети, змісту і механізму обов'язкової державної експертизи проектів ДЦП; не має згадки про органи управління програмами тощо [2, с. 164–165].

Одна з найважливіших причин цього – відсутність відповідного законодавчого підґрунтя для ефективного планування розвитку держави як процесу постановки і досягнення чітко визначених, головним чином, стратегічних цілей. Так, в Україні не має єдиного загальнодержавного стратегічного документа розвитку держави, що призводить до відсутності чітко встановлених довгострокових пріоритетів державної політики, на реалізацію яких спрямовувалися б державні цільові програми.

Характерною обставиною є те, що керівниками міністерств та організацій, відповідальних за виконання рішень аудиту державних цільових програм, проведеного Рахунковою палатою України у відповідні періоди, не вживалися необхідні заходи щодо реалізації рекомендацій та пропозицій вказаного державного органу. Як наслідок, значна частина проблемних питань до цього часу не вирішена, що негативно позначається на процесі використання бюджетних коштів та перешкоджає своєчасному і повному виконанню державних цільових програм.

Перспективи подальших досліджень. Автор пропонує можливість доповнення, переробки та прийняття наступних законодавчих актів, що обумовлені адміністративною реформою та призведуть до системних змін в економіці країни:

- Закон України «Про державні цільові програми» потребує багато уточнень та доповнень. Потрібно навести принципи взаємної відповідальності державних замовників і виконавців цільових програм; не розкрито фінансово-кредитний механізм розробки і реалізації програм; потрібно уточнити інвестиційні та інноваційні програми у класифікації ДЦП за спрямованістю. Потрібно визначити органи управління програмами, без чого неможлива керуваність програм тощо;
- Закон України «Про міністерства та інші центральні органи виконавчої влади», що має урегулювати повноваження, організацію, порядок діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. У світі аналізу виконання ДЦП на органи влади покладається контроль за їх виконанням, координацією дій усіх сторін. Проте, не визначено, які робочі органи та головні розробники програм координують свої дії та якою є система підпорядкування. Потрібно визначити взаємну відповідальність державних замовників і виконавців за здійснення та досягнення цільових показників програм [2, с. 165];
- Адміністративно-процедурний кодекс України, що має урегулювати: принципи адміністративної процедури; засади адміністративного провадження; питання прийняття адміністративного акта та порядок його виконання; адміністративне оскарження; загальні питання відповідальності учасників адміністративного провадження.

☞ Проектний підхід до реалізації стратегічних пріоритетів суспільного розвитку знаходить вияв у розробці та запровадженні державних цільових програм та їх підрозділів – «національних проектів», які розглядаються нами як комплекс стратегічно орієнтованих заходів, спрямованих на вирішення найбільш актуальних завдань системної модернізації суспільства.

Необхідність запровадження особливого «конструкту» – національного проекту – для забезпечення довгострокового обрїю планування та розвитку соціально-економічної системи обумовлює потребу подолання недовіри звичайного інструментарію державного управління, який, будучи ефективним при вирішенні поточних завдань, втрачає дієздатність у стратегічному вимірі. Здійснення ДЦП потрібно впроваджувати на всіх рівнях, тобто не тільки засобами територіального чи галузевого управління, але на базі централізованої державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. ДЦП обов'язково повинні відповідати пріоритетним напрямкам державної політики, що дає змогу реально забезпечити ресурсами виконання програм.

Таким чином, в межах національних проектів доцільне виділення низки прикладних національних інвестиційних проектів, які будуть спрямовані на досягнення окремих завдань в рамках даного проекту та здійснюватися на засадах державного, змішаного (партнерського) інвестування або приватними установами на підґрунті державних гарантій.

Література.

1. Бакай В. Й., Пасічник І. П. Хмельницький національний університет. Вплив світової фінансово-еконо-

мічної кризи на економіку України та шляхи її подолання. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_4_1/215-218.pdf.

2. Безверхнюк Т. М., Котова Н. О., Попов С. А. Управління проектами в публічній сфері: навчальний посібник / Т. М. Безверхнюк, Н. О. Котова, С. А. Попов / За заг. ред. Безверхнюк Т. М. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2011. – 344 с.

3. Боднарюк С. М., Полянська А. Ю. Сучасна економічна криза в Україні. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/bodnaryuk-s-m-polyanska-a-yu-suchasna-ekonomichna-kriza-v-ukrayini>.

4. Глобальний фінансовий розвиток. Окреслення глобального оздоровлення: огляд, аналіз та перспектива. – Вашингтон: Світовий банк, 2009. – 149 с.

5. Єрмолаєв А. В. Жаліло Я. А., Біла С. О. Національні проекти для України / А. В. Єрмолаєв, Я. А. Жаліло, С. О. Біла та ін. / За ред. Я. А. Жаліло – К.: НІСД, 2010. – 37 с.

6. Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. № 16210-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 25. – Ст. 352.

7. Коліушко І., Тимошук В. Адміністративна реформа або назад в СРСР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/POLITICS/administrativna_reforma,_abo_nazad_v_srsr-75351.html.

8. Концепція адміністративної реформи в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua/control/press/article?art_id. – Назва з екрану.

9. Концепція Державної програми економічного і соціального розвитку України на 2012 рік. – Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 березня 2011 року № 219-р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2011_03_21/an/13/KR110219.html#13.

10. Національний інститут стратегічних досліджень 23 листопада 2010 року. Рекомендації «круглого столу» «Адміністративна реформа в Україні та її вплив на реалізацію Програми економічних реформ 2010–2014». // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/309>.

11. Пащенко Л. Реалізація адміністративної реформи в Україні на засадах гуманістичної демократії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pubupr/2011-1/doc/2/02.pdf. – Назва з екрану.

12. Після кризовий розвиток у країнах, що розвиваються. Спеціальний звіт Комісії з росту та розвитку стосовно впливу фінансової кризи 2008 року. – Вашингтон: Світовий банк, 2010. – 76 с.

13. Показники світового розвитку за 2009 рік. – Вашингтон: Світовий банк, 2009. – 434 с.

14. Показники світового розвитку за 2010 рік. – Вашингтон: Світовий банк, 2010. – 464 с.

15. Проект Концепції Державної цільової програми розвитку державної служби на 2011 – 2015 роки. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article.jsessionid=06D0CB E437A57ECC24CBDFACF6D1A81D?showHidden=1&art_id=260034&cat_id=260030.

16. Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади» // Офіційний вісник України від 01.03.2006. – 2006 р. – № 7. – С. 167, ст. 376, код акту 35246/2006.

17. Рябцев Г. Причини й наслідки кризи на світовому ринку нафти та їх значення для України / Г. Рябцев. – Вісник НАДУ №4, 2009. – Видавництво НАДУ. – С. 80–86.

18. Сокирка Ю. Адміністративна реформа в Україні: експертні оцінки / Ю. Сокирка, Л. Скочиляс, О. Шиманова, А. Романюк. – Львів: ЦГД, 2009. – 28 с.

19. Указ Президента України № 810/98 від 22 липня 1998 року «Про затвердження Концепції адміністративної реформи в Україні» // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – Ст. 943.

20. Указ Президента України від 2 жовтня 1997 року №1089 «Про Положення про Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи». // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1089%2F97>.

21. Указ президента України від 20 лютого 2006 року №140/2006 «Про Концепцію розвитку законодавства про державну службу в Україні». // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=140%2F2006>.

22. Янукович В. Ф. Україна готується до реалізації адміністративної реформи. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zhvaniya.com/ua/news/%2022588>.

23. Slukhai S., Tsekhanovskiy I. Ukrainian Local Finance under Pressure: Central and Local Governments Respond / S. Slukhai, I. Tsekhanovskiy / Local Government Finance in Times of Crisis: An Early Assessment. / Ed. Sedmihradsk L., Bobcheva N., Lados M. – Bratislava: NISPACE, 2011. – P. 198–212.

УДК 351.7:69(477)

Євгеній Юрченко

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

У статті за результатами комплексних аналітичних досліджень визначено бачення майбутнього та місію державного контролю у сфері будівництва в Україні. За результатами SWOT-аналізу сформовано стратегічні цілі та визначено стратегічні напрями розвитку державного контролю у сфері будівництва в Україні. За результатами PEST-аналізу здійснено прогнозування можливого розвитку державного контролю у сфері будівництва в Україні.

Ключові слова: будівельна сфера, державний контроль, державний архітектурно-будівельний контроль, стратегічні напрями.

➤ Організація та функціонування чіткої системи державного контролю у сфері будівництва є одним з основних напрямів державної політики у сфері містобудування [2].

Підвищення дієвості та ефективності державного архітектурно-будівельного контролю, посилення його профілактичної спрямованості в останні роки обумови-

ли стійку тенденцію до зміцнення містобудівної дисципліни в державі.

Сформована структура органів виконавчої влади, уповноважених законодавством здійснювати державний архітектурно-будівельний контроль, виконує завдання держави, відповідає існуючим потребам сьогодення, але має певні недоліки, які потребують усунення.

Державний архітектурно-будівельний контроль здійснюється уповноваженим центральним органом виконавчої влади, Державною архітектурно-будівельною інспекцією України та її територіальними органами [1].

Разом з тим, рівень правопорушень у містобудівній сфері залишається досить високим, що є наслідком нерозв'язаних проблем в організації державного архітектурно-будівельного контролю.

Недосконале нормативно-правове поле, недостатня ефективність механізмів контролю, орієнтація на здійснення контролю шляхом інспекційних перевірок під час виконання будівельних робіт не забезпечує належної містобудівної дисципліни. Суб'єкти державного архітектурно-будівельного контролю повинні приділяти більше уваги запобіганню містобудівних правопорушень.

Органами державного архітектурно-будівельного контролю не приділяється достатньої уваги глибокому аналізу та оцінці системи державного архітектурно-будівельного контролю та його складових на сучасному етапі розвитку національної економіки.

➤ Проблеми державного регулювання галузей економіки вивчалися багатьма вченими, серед яких – О. Ю. Амосов, М. В. Болдуєв, О. М. Кондрашов, М. А. Латинін, С. В. Майстро, З. О. Надюк, В. М. Огранко та ін.

Державному регулюванню містобудівної діяльності приділяли увагу : Д. В. Барзилович, Д. В. Ісаєнко, П. С. Покатаєв, Н. Ю. Мушинська, Г. М. Михайлов, А. В. Матвійчук, В.О. Ромасько та ін.

Разом з тим, питання розвитку державного контролю у сфері будівництва є малодослідженим та потребує вивчення.

➤ Система державного контролю у сфері будівництва не має стратегії розвитку, що створює додаткові проблеми зі здійснення державного архітектурно-будівельного контролю в Україні, розвиток державного контролю у сфері будівництва відбувається переважно завдяки реформуванню національної економіки. Разом з тим, наявні внутрішні проблеми системи контролю у сфері будівництва в Україні розв'язуються недостатньо.

➤ Провести комплексні аналітичні дослідження та сформувати стратегічні напрями розвитку державного контролю у сфері будівництва в Україні.

➤ Вироблення дієвої державної політики в суспільстві практично неможливо без стратегічного планування. Враховуючи постійні зміни, що відбуваються в суспільстві та державному управлінні, необхідно мати галузеві стратегії розвитку.

Стратегічне планування – це систематизовані та певною мірою формалізовані зусилля всієї організації, спрямовані на розроблення стратегій, оформлення її у вигляді планових документів різного типу [5].

Сутність стратегічного планування полягає в забезпеченні виживання організації на динамічному ринку шляхом виявлення нових можливостей та утворення довгострокової системи стійкої відповідності між цілями організації, її ринковими шансами та внутрішнім потенціалом [4].

Розвитку механізмів державного управління в будівельній галузі сприятиме розроблення та впровадження

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Мета

Виклад основного матеріалу

Постановка проблеми